

Zbirka odločb sodne prakse

SKLEP SODIŠČA (osmi senat)

z dne 1. oktobra 2013*

„Odmera stroškov“

V zadevi C-521/09 P-DEP,

zaradi predloga za odmero stroškov, ki se lahko povrnejo, vloženega 14. januarja 2013 na podlagi člena 145 Poslovnika Sodišča,

Elf Aquitaine SA s sedežem v Courbevoieju (Francija), ki jo zastopata E. Morgan de Rivery in É. Chassaing, odvetnika,

tožeča stranka,

proti

Evropski komisiji, ki jo zastopata F. Ronkes Agerbeek in F. Castillo de la Torre, agenta, z naslovom za vročanje v Luxembourg,

tožena stranka,

SODIŠČE (osmi senat),

v sestavi E. Jarašiūnas, predsednik senata, A. Ó Caoimh (poročevalec) in C. G. Fernlund, sodnika,

generalni pravobranilec: P. Mengozzi,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

po opredelitvi generalnega pravobranilca

sprejema naslednji

Sklep

- 1 Predmet te zadeve je odmera stroškov, ki jih je družba Elf Aquitaine SA (v nadaljevanju: Elf Aquitaine) priglasila v okviru prvostopenjskega postopka, ki je bil podlaga za pritožbo, v zvezi s katero je bila izdana sodba Elf Aquitaine proti Komisiji z dne 29. septembra 2011 (C-521/09 P, ZOdl., str. I-8947).
- 2 Družba Elf Aquitaine je s to pritožbo Sodišču med drugim predlagala, naj razveljavi sodbo Sodišča prve stopnje Evropskih skupnosti Elf Aquitaine proti Komisiji z dne 30. septembra 2009 (T-174/05, v nadaljevanju: sodba, izpodbijana s pritožbo).

* Jezik postopka: francoščina.

- 3 Sodišče je s sodbo z dne 29. septembra 2011 v zgoraj navedeni zadevi Elf Aquitaine proti Komisiji razveljavilo sodbo, izpodbijano s pritožbo, obravnavalo zadevo in za nično razglasilo Odločbo Komisije C(2004) 4876 final z dne 19. januarja 2005 v zvezi s postopkom na podlagi člena 81 [ES] in člena 53 Sporazuma EGP (zadeva COMP/E-1/37.773 – MCAA).
- 4 Ker sta tako družba Elf Aquitaine kot Evropska komisija s svojimi predlogi v pritožbi uspeli le deloma, je Sodišče odločilo, da vsaka nosi svoje stroške, povezane s tem postopkom.
- 5 Nasprotno pa se je Komisiji, ker dokončno ni uspela, naložilo plačilo stroškov prvostopenjskega postopka.
- 6 Ker med družbo Elf Aquitaine in Komisijo ni bilo dogovora o znesku stroškov navedenega postopka, ki se lahko povrnejo, je družba Elf Aquitaine vložila ta predlog.

Trditve strank

- 7 Družba Elf Aquitaine Sodišču predlaga, naj znesek njenih stroškov v zvezi s prvostopenjskim postopkom, ki ga mora Komisija povrniti, odmeri na 255.620,45 EUR „brez davka“, od tega 251.097,99 EUR za odvetniške nagrade in 4.522,46 EUR za pavšalne predujme in potne stroške. Ta družba v bistvu trdi, da so bili zahtevani zneski ocenjeni v skladu z merili, ki izhajajo iz sodne prakse Sodišča in Splošnega sodišča. V zvezi s tem poudarja zlasti težavnost zadeve Elf Aquitaine proti Komisiji, v kateri je bila izdana zgoraj navedena sodba z dne 29. septembra 2011, njeno pomembnost z vidika prava Unije, obseg opravljenega dela in gospodarski pomen, ki ga ima ta zadeva zanje.
- 8 Komisija meni, da predlog družbe Elf Aquitaine, ki se nanaša na več kot 1 000 delovnih ur, ki jih je opravilo 19 odvetnikov, močno presega to, kar se lahko šteje za nujne izdatke za prvostopenjski postopek. Komisija v zvezi s tem izpodbija navedbe, da je bila navedena zadeva posebej težka in da je bila pomembna z vidika konkurenčnega prava ali da je imela za tožečo stranko gospodarski pomen. Komisija poleg tega v zvezi z obsegom dela, ki so podlaga za zahtevane nagrade, trdi, da so zadevni računi vključevali storitve, ki niso bile nujne za prvostopenjski postopek. Komisija meni, da če je povprečna urna postavka v višini 244 EUR, ki izhaja iz predloga družbe Elf Aquitaine, sprejemljiva, je znesek, ki se lahko povrne za odvetniške nagrade, treba odmeriti na 24.400 EUR, kar ustreza 100 delovnim uram. Komisija glede pavšalnih predujmov in stroškov, ki niso odvetniška nagrada, meni, da bi se znesek, ki se v zvezi s tem lahko povrne, moral omejiti na 2 000 EUR.

Presoja Sodišča

- 9 Najprej je treba opozoriti, da v skladu s členom 137 Poslovnika Sodišča, ki se na podlagi člena 184(1) Poslovnika uporablja za pritožbeni postopek, in členom 87(1) Poslovnika Splošnega sodišča „[k]ončna sodba ali končni sklep vsebuje odločbo o stroških“. Tako člen 184(2) Poslovnika Sodišča določa, da če je pritožba utemeljena in Sodišče samo dokončno odloči v sporu, odloči tudi o stroških.
- 10 Ker je bila sodba, izpodbijana s pritožbo, razveljavljena in je Sodišče odločilo v zadevi, je treba ugotoviti, da je bila z zgoraj navedeno sodbo Elf Aquitaine proti Komisiji z dne 29. septembra 2011 prva stopnja končana. Poleg tega, ker je bila sodba, izpodbijana s pritožbo, v celoti razveljavljena, ni več nobene odločbe Splošnega sodišča o stroških, ki so pred njim nastali na tej stopnji.
- 11 Sodišče je v primerljivih okoliščinah že presodilo, da je pristojno za odločanje o predlogu za odmero, ki se nanaša zlasti na stroške v zvezi s postopkom pred Splošnim sodiščem (glej v tem smislu sklep z dne 3. septembra 2009 v zadevi Industrias Químicas del Vallés proti Komisiji, C-326/05 P-DEP, točki 9 in 37).

- 12 V teh okoliščinah – drugače od predlogov, v zvezi s katerima sta bila izdana sklepa z dne 17. novembra 2005 v zadevi Matratzen Concord proti UUNT (C-3/03 P-DEP, točki 2 in 14) in z dne 11. januarja 2008 v zadevi CEF City Electrical Factors in CEF Holdings proti Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied in Technische Unie (C-105/04 P-DEP in C-113/04 P-DEP, točki 21 in 22) – ta predlog za odmero stroškov, ki se nanaša na stroške, nastale na prvi stopnji, spada v pristojnost Sodišča.
- 13 Opozoriti je torej treba, da so v skladu s členom 144(b) Poslovnika Sodišča, ki se na podlagi člena 184(1) Poslovnika uporablja za pritožbeni postopek, pa tudi členom 91(b) Poslovnika Splošnega sodišča stroški, ki se lahko povrnejo, „nujni izdatki, ki jih imajo stranke zaradi postopka, predvsem potni stroški in dnevnice ter nagrada agentov, svetovalcev ali odvetnikov“.
- 14 Iz člena 144(b) izhaja, da so stroški, ki se lahko povrnejo, omejeni na tiste, ki jih imajo stranke zaradi postopka, in tiste, ki so bili za postopek nujni (glej v tem smislu sklepa z dne 9. novembra 1995 v zadevi Ahlström Osakeyhtiö in drugi proti Komisiji, C-89/85 DEP, točka 14, in z dne 28. februarja 2013 v zadevi Comunidad autónoma de La Rioja proti Diputación Foral de Vizcaya in drugim, C-465/09 P-DEP, točka 22).
- 15 V skladu z ustaljeno sodno prakso sodišče Unije ni pristojno za odmero nagrad, ki jih stranke dolgujejo svojim odvetnikom, ampak za določitev zneska, do katerega se lahko povračilo stroškov zahteva od stranke, ki nosi plačilo stroškov (glej zlasti sklepa z dne 26. novembra 1985 v zadevi Leeuwarder Papierwarenfabriek proti Komisiji, 318/82, ZOdl., str. 3727, točka 2, in z dne 7. junija 2012 v zadevi France Télévisions proti TF1, C-451/10 P-DEP, točka 19). Sodišče Unije pri odločanju o predlogu za odmero stroškov ne sme upoštevati nacionalne tarife o odvetniških nagradah niti morebitnega dogovora, ki je bil v zvezi s tem sklenjen med zadevnima strankama in njunimi zastopniki ali svetovalci (glej zlasti zgoraj navedeni sklep Leeuwarder Papierwarenfabriek proti Komisiji, točka 2, in sklep z dne 30. novembra 1994 v zadevi British Aerospace proti Komisiji, C-294/90 DEP, ZOdl., str. I-5423, točka 10).
- 16 Prav tako iz ustaljene sodne prakse izhaja, da ker pravo Unije ne vsebuje tarifnih določb ali določb v zvezi s potrebnim delovnim časom, mora sodišče Unije po lastni presoji presoditi zadevne podatke, pri čemer mora upoštevati predmet in vrsto spora, njegov pomen z vidika prava Unije in njegovo zahtevnost v konkretni zadevi, obseg dela zastopnikov in svetovalcev, ki so sodelovali v postopku, in gospodarski pomen, ki ga ima spor za stranke (glej zlasti sklepa z dne 1. julija 1981 v zadevi DGV in drugi proti CEE, 241/78, 242/78 in od 246/78 do 249/78, ZOdl., str. 1731, točka 3, in z dne 16. maja 2013 v zadevi Deoleo proti Aceites del Sur-Coosur, C-498/07 P-DEP, točka 20).
- 17 Ob upoštevanju navedenega je treba določiti znesek stroškov, ki se v obravnavani zadevi lahko povrnejo.
- 18 Prvič, v zvezi s predmetom in vrsto spora je treba opozoriti, da v obravnavani zadevi ni treba odmeriti stroškov pritožbenega postopka pred Sodiščem, ampak stroške postopka na prvi stopnji. Zato so trditve družbe Elf Aquitaine, ki se nanašajo na pritožbeni postopek, v katerem je bila izdana zgoraj navedena sodba z dne 29. septembra 2011 v zadevi Elf Aquitaine proti Komisiji, neupoštevne.
- 19 Ob tem – čeprav se, kot je opozorila Komisija, dejstva v zvezi s kršitvijo, v zvezi s katero je bila sprejeta odločba, navedena v točki 3 tega sklepa, niso obravnavala pred Splošnim sodiščem – je iz točk 40 in od 129 do 176 sodbe, izpodbijane s pritožbo, razvidno, da je prvostopenjski postopek poleg več pravnih vprašanj vključeval tudi dejansko vprašanje, in sicer, ali sklop indicev, ki jih je tožeča stranka predložila kot odgovor na obvestilo Komisije o ugotovitvah o možnih kršitvah, dokazujejo avtonomnost na trgu, ki jo ima hčerinska družba tožeče stranke, sprva imenovane Elf Atochem SA, nato Atofina SA, na dan vložitve pritožbe, v zvezi s katero je bila izdana zgoraj navedena sodba Elf Aquitaine proti Komisiji z dne 29. septembra 2011, pa Arkema SA.

- 20 Drugič, glede pomembnosti spora z vidika prava Unije in težavnosti zadeve je iz navedene sodbe razvidno, da je bilo na prvi stopnji postavljenih več pravnih vprašanj, ki niso bila nezapletena in so bila precej pomembna za dobro razumevanje in pravilno uporabo konkurenčnega prava Unije. V zvezi s tem je treba navesti, da v nasprotju s tem, kar Komisija skuša prikazati, na nekatera vprašanja, ki so bila glede prava Unije postavljena z izpodbojno domnevo, da ima matična družba, ki ima kapital hčerinske družbe v stoddostni lasti, nad njo dejansko odločilen vpliv, ni bilo jasnih odgovorov v postopku pred Splošnim sodiščem, torej zlasti pred objavo sodbe z dne 10. septembra 2009 v zadevi Akzo Nobel in drugi proti Komisiji (C-97/08 P, ZOdl., str. I-8237).
- 21 Tretjič, glede gospodarskega pomena, ki ga ima spor za stranke, je treba navesti, da ima v nasprotju s tem, kar trdi Komisija, ta spor, ki se nanaša na globo v višini 45 milijonov EUR, vsaj tak gospodarski pomen, ki za tožečo stranko ni nezanemarljiv.
- 22 Četrtrič, v zvezi z obsegom opravljenega dela iz ustaljene sodne prakse izhaja, da glede na značilnosti posamezne zadeve, med katerimi je v prvi vrsti njena zapletenost, plačilo več odvetnikov lahko spada pod pojem „nujni izdatki“ v smislu člena 144(b) Poslovnika Sodišča (glej v tem smislu zlasti sklep z dne 15. marca 1994 v zadevi ENU proti Komisiji, C-107/91 DEP, točka 22, in zgoraj navedeni sklep Deoleo proti Aceites del Sur-Coosur, točka 27). Tako je pri določanju zneska stroškov, ki se lahko povrnejo, treba upoštevati predvsem skupno število delovnih ur, ki se zdijo objektivno nujne za postopek, ne glede na število odvetnikov, med katere so se opravljene storitve lahko porazdelile (glej v tem smislu zlasti zgoraj navedene sklepe CEF in CEF Holdings proti Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied in Technische Unie, točka 42, France Télévisions proti TF1, točka 28, in Deoleo proti Aceites del Sur-Coosur, točka 28).
- 23 V zvezi s tem je treba zlasti ob upoštevanju sodne prakse, navedene v točkah 14 in 15 tega sklepa, navesti, da se ne zdi, da bi bilo vseh tisoč delovnih ur, ki jih je opravilo 19 odvetnikov, nujnih za postopek v smislu člena 144(b) Poslovnika Sodišča. Na primer, iz računov, ki jih je družba Elf Aquitaine priložila predlogu, je namreč razvidno, da gre med drugim za nagrade za obširne študije na področju prava družb in prava varstva okolja, ki so bile ob upoštevanju pojma „podjetje“, ki je na področju konkurenčnega prava Unije ustaljen, za zadevo manj uporabne.
- 24 Nazadnje, ker je tožeča stranka v predlogu za odmero stroškov nagrade svojih odvetnikov navedla v znesku „brez davka“, je treba opozoriti, da je ta družba kot gospodarska družba zavezanka za plačilo davka na dodano vrednost in da ima zato pravico do povračila zneskov, ki so se iz naslova tega davka obračunali pri plačilu navedenih nagrad, tako da se ti zneski ne smejo upoštevati pri izračunu stroškov, ki se lahko povrnejo (glej v tem smislu zlasti sklepa z dne 16. decembra 1999 v zadevi Hüls proti Komisiji, C-137/92 P-DEP, točka 20, in z dne 10. julija 2012 v zadevi Norma Lebensmittelfilialbetrieb proti Yorma's, C-191/11 P-DEP, točka 24, ter zgoraj navedeni sklep Deoleo proti Aceites del Sur-Coosur, točka 32).
- 25 Na podlagi zgornjih navedb in preučitve dokumentov, ki jih je predložila tožeča stranka, Sodišče meni, da je ustrezno, da se znesek odvetniških nagrad, ki se na podlagi člena 144 Poslovnika Sodišča lahko povrne, odmeri na 90.000 EUR.
- 26 V zvezi s pavšalnimi predujmi in potnimi stroški zadostuje ugotoviti, da brez podrobnejših pojasnil v predlogu za odmero stroškov nujnost dela pavšalnih predujmov in stroškov, ki so predmet tega predloga, za prvostopenjski postopek ni bila izkazana.
- 27 Zato je treba znesek pavšalnih predujmov in stroškov, ki niso odvetniška nagrada, odmeriti na 3 000 EUR.
- 28 Iz vseh zgornjih navedb izhaja, da gre za pravično presojo stroškov, ki se lahko povrnejo iz naslova prvostopenjskega postopka, če se njihov skupni znesek odmeri na 93.000 EUR.

Iz teh razlogov je Sodišče (osmi senat) sklenilo:

Skupni znesek stroškov, ki ga mora Evropska komisija povrniti družbi Elf Aquitaine SA na podlagi sodbe z dne 29. septembra 2011 v zadevi Elf Aquitaine proti Komisiji (C-521/09 P), je 93.000 EUR.

Podpisi